

Студиска програма: **ФИЗИОТЕРАПЕВТ**

Времетраење на студиската програма: **3 години**

ЕКТС кредити: **180**

Цели на студиската програма

Целта на едукацијата на физиотерапевтот е задоволување на здравствените потреби на поединецот, групата и целокупната општествена заедница и тоа чување и унапредување на здравјето на луѓето, децата, изнемоштените, онеспособените и инвалидизираниите лица; превенирање на многу заболувања со физичка активност и здрав начин на живот; современо лекување без инвазивни методи со апликација на физиотерапевтски процедури со терапевтски ефект; здравствено- воспитна активност; работа во здравствениот тим во завод за рехабилитација и одделенија за физикална терапија и рехабилитација; развој на физиотерапевтската пракса низ методите на истражување. Пошироката цел опфаќа развивање на компатибилни програми со Европскиот систем на високо образование, низ воведување на Европски кредит трансфер систем (ЕКТС), како што е предвидено со Правилникот на Универзитетот „Св. Климент Охридски,, Битола за единствените основи на кредит трансфер системот низ користење на искуства на други Европски школи во однос на студиските и предметните програми.

Резултати од учењето (специфични дескриптори на квалификации)

знаења и разбирање

- Препознава и помни добро воспоставени тематски области кои се поврзани со полињата на фундаменталните науки, посебно предметите анатомија и кинезиологија и предметите во полињата и областите од клиничка медицина, значајни за медицинската едукација во физиотерапевтската професија;
- Се вклучува во расправа за клучни аспекти, потреби и проблеми во физиотерапевтската пракса низ методите на истражување.
- Следи стручни и научни истражувања од областа на физикалната терапија и рехабилитација.
- Општествено-национална потреба е на земјата да располага со високо едуцирани физиотерапевти, кои ќе ги ангажира во решавањето на здравствените потреби и проблеми кај населението.

примена на знаењето и разбирањето

- Работи самостојно и како член на тимот во областа на рехабилитацијата; Според начелото „Кинезитерапија за сите“ ја спроведува кинезитерапијата во социјалните и просветните установи, специјални заводи и училишта како и во домашни услови со цел за психоцијално прилагодување на условите во кои пациентот или лицето со смалена работна способност и способност за самозгрижување го продолжи својот живот што посамостојно; Ја користи физикалната терапија како метода на лекување и ја проценува техниката и методите на апликации; Самостојно применува кинезитерапија и проценува дозирање, траење и оптеретување со цел за оспособување на функционалната активност во секојдневниот живот и работа на лицата со онеспособување; Самостојно врши подготовка на планот и програмата за оспособување;
- Ја проценува функционалната активност на лицата со онеспособување при што користи објективни методи на проценка; Врши избор на најповолни методи на физикална терапија и кинезитерапија;
- Ги следи резултатите на функционалните активности; Воспоставува и одржува такви односи со пациентот кои ќе одржуваат неопходен степен на мотивација за активна соработка во текот на терапијата и рехабилитацијата; Превенира развој на пречки во однесувањето кои се последица на физичкиот хендикеп на пациентот;
- Се грижи за едукација на околината во која пациентот или инвалидното лице се наоѓа со примена на основните превентивни постапки во однос на интензитет на помошта и самопомошта на пациентот; Се оспособува за моторичка примена на сите концепции на кинезитерапијата кои се применуваат денес и на сите физикални помагала и помагала во кинезитерапијата;
- Постапување на физиотерапевтот во функција на водечка улога во организацијата на одделни форми на работа (координирање на работата и активностите на средно-медицинскиот, високостручниот медицински кадар и немедицинскиот кадар), работа во областа на превенцијата, лекувањето, негата, рехабилитацијата и решавањето на проблемите надвор од здравствената организација (институционално и во домашни услови);
- Подготвеност за пазарот на трудот и меѓуинституционалната подвижност во рамките на земјата и пошироко.

способност за проценка

- Ги анализира состојбите во здравството во доменот на физикалната терапија и рехабилитација и прави проценка во поглед на примената на методите и техниките на апликација при третманот на пациентот;
- Прави соодветна проценка при примена на знаење од областа на стручните предмети при што доследно ја следи медицинската етика и деонтологија, грижејќи се за чување на медицинската тајна;
- Успешно ја спојува теоријата со праксата, истражува во пронаоѓањето на факторите на ризик за појава на болеста и на тој начин помага во разрешување на здравствените проблеми кои се во доменот на физиотерапевтската професија. способности за проценка и донесување на одлуки од областа на експертиза, во комплексен амбиент и со висок степен на сложеност.

комуникациски вештини

- Комуникациските вештини ги применува ефективно за време на работа во тимот, во комуникација со пациентот и семејството при изведување на терапискиот и рехабилитационен третман;
- Зема активно учество во домашни и меѓународни физиотерапевтски асоцијации;
- Учествува во тимска работа, активно соработува во работа на група, честа форма на работа во здравствена заштита, преку споделување на одговорности и разни активности.

вештини на учење

- Континуирано ги следи најновите медицински научни достигнувања и учествува во изработка на стручни трудови и ги презентира на разни секции, семинари, конференции, конгреси итн;
- Презема иницијатива за постојано професионално унапредување, со висок степен на самостојност во донесувањето одлуки во доменот на својата професија, како и тенденција за пренесување на знаењето и вештините на своите колеги;
- Развива интерес за стручни истражувања, усовршување на техниките и принципите на кинезитерапијата како и интерес за лично континуирано усовршување; Значаен момент во работата на физиотерапевтот е неговиот одговорен однос кон пациентот, соработниците и членовите на тимот за рехабилитација.

Листа на предмети

Семестар 1

Анатомија(5 ЕКТС)

Запознавање со анатомијата како фундаментална наука, совладување на терминологијата и обезбедување на потребен квантум на знаење што обезбедува континуитет во процесот на учење и следење на понатамошниот тек на студиите.

Здравствена нега (4 ЕКТС)

Целта на предметната програма е да ги оспособи студентите за згрижување на болниот во хоспитални, домашни услови како и пошироко во заедницата. Во текот на наставата ќе се стекнат со теоретски познавања за здравствената нега и ќе ги совладаат вештините потребни за имплементирање на теоретските знаења во праксата, при задоволување на потребите како на болниот така и на клиентот во зависност од проблемот кој треба да се реши во однос на здравствената нега.

Медицинска психологија со комуникациски вештини (4 ЕКТС)

Целта на изучување на овој предмет е запознавање на студентите со психичкиот развој и психичките проблеми, кои произлегуваат од медицинската пракса и основните

законитости на меѓучовечките комуникации како и важноста на комуникацијата со пациентите и нивните блиски во превенцијата, дијагностиката, терапијата и рехабилитацијата.

Медицинска статистика со информатика (4 ЕКТС)

Да се совладаат методите на статистичката методологија, примената на статистичките методи и изворите на медицински информации.

*Изборни предмети (се избираат **три предмети од листата**) (3 ЕКТС)*

Медицинска социологија (3 ЕКТС)

Целта на програмата е студентите да добијат попродабочени сознанија за основните поими поврзани со општеството, неговата структура, функционирањето и менувањето на истото, а во вториот дел сознанија од медицинската социологија, со посебен акцент на социјалната детерминираност на медицинските феномени како и на интеракциите кои постојат меѓу медицината и општеството во целина.

Основи на истражување (3 ЕКТС)

Воведување на студентите во истражувачка и апликативна работа, методолошки стандарди и техники при пишување на стручен труд, подготовка за изработка на семинарски и дипломска работа, барање и користење на литература, стандардизација и оригиналност во истражувањето.

Правни аспекти на медицинска грижа (3 ЕКТС)

Студентот да се запознае со примена на основните принципи и начела на здравственото и социјалното законодавство.

Англиски јазик (3 ЕКТС)

Целта на предметот е да продолжи надградбата на постоечките знаења и јазични вештини на студентите преку разработка на текстови кои содржински се слични со темите кои се разработуваат во рамките на нивните стручни предмети. На ваков начин студентите учат стручна терминологија и се оспособуваат и на англиски јазик да изнесуваат ставови, да дискутираат и сл. за теми кои се од нивната област на интерес. Со цел да се оспособат студентите успешно да комуницираат со посредство на англискиот јазик без разлика дали во писмен или говорен облик посебно внимание ќе биде посветено на развивање на нивната вештина за слушање и разбирање на природен говор од родени говорители на јазикот.

Германски јазик (3 ЕКТС)

Студентите се запознаваат со стручна терминологија од областа на медицината и физиотерапијата на германски јазик. Да можат да комуницираат на германски јазик во медицинска установа, комуникација лекар –медицинска сестра, медицинска сестра – пациент.

Француски јазик (3 ЕКТС)

Стекнување на знаења од францускиот јазик од медицинската област и негово континуирано изучување на јазикот во три насоки: јазични цели, граматика и изучување на професионалните цели и француската култура преку споредби со македонската култура и цивилизација.

Семестар 2

Физиологија (5 ЕКТС)

Цели на предметната програма (компетенции):

- студентите да стекнат знаења за функционирањето на нормалниот човечки организам во толкава мера и квантум колку што е потребно за разбирање на наставните содржини предвидени покасно, во текот на студиумот;
- да развиваат правилен поглед на човекот како психофизичка целина и неговиот однос со околината во која живее;
- здобиеното знаење да го употребуваат за критичко оценување на позитивните и негативните влијанија на околината врз психосоматскиот развој на човекот

Биофизика (5 ЕКТС)

По завршувањето на предметот Студентите да ги изучат основните физички закони, појави и процеси кои се применуваат во медицинските струки, со цел да ги разберат процесите во живите организми кои можат да се опишат со биофизички модели, да го разберат принципот на работа на инструментите и уредите кои се користат во дијагностиката и терапијата, да го објаснат и предвидат влијанието на разни фактори врз живите организми во нормална и патолошка состојба.

Хистологија(4 ЕКТС)

Предметната програма има за цел да им овозможи на студентите запознавање со хистолошката градба на ткивата и органите. Ќе се разработат теми од областа на хистологија преку кои студентите ќе стекнат првични и основни сознанија за хистолошката градба на епителното, соединителното, мускулното и нервното ткиво. Со ваков концепт на студентите ќе им се обезбеди континуитет во надградбата на нивните знаења согласно потребите на профилот Физиотерапевт. Напоредно со теоретските предавања ќе се одвива и практична настава (вежби), која ќе биде усогласена со темите кои ќе се разработуваат на предавањата. Со тоа студентите ќе се здобијат со практични познавања од областа на Хистологија, и ќе ги надополнат и надградат теоретските знаења добиени во текот на предавањата.

Кинезиологија (6 ЕКТС)

Студентот да се запознае со основните аспекти на биомеханиката на човековото тело, да се стекне со вештини и знаења од кинезиологијата за анализа на поедини движења, како и ставови и положби на телото при мирување и оптеретување.

Во практичната работа да го совлада аглометриското мерење и мускулно мануелното тестирање.

Изборни предмети (се избираат два предмети од листата) (3 ЕКТС)

Екологија

Цели на предметната програма се: студентот да ја совлада еколошко-медицинската терминологија, Да направи дистинкција на природната и социјалната димензија на човековата популација и да ја апсолвира неговата двокомпонентност, Да ја разбере новата еколошка парадигма дека „светот,, е сепак конечен во неговите ресурси, Да создаде рационална еколошка свест кај студентите, Да ги согледа разликите помеѓу општествените и природните системи, Да ја разбере коегзистенцијата во системот на животната средина и да ја свати се поголемата етиологија на болестите кои се поврзани со состојбата на медиумите на животот.

Современи дијагностички методи во медицината

Стекнување на елементарни познавања за современите дијагностички методи кои наоѓаат примена во клиничката медицина, начинот на кој функционираат, индикациите за кои се користат и ефектите од нивно навремено имплементирање во дијагностиката на заболувањата.

Исхрана и диететика

Цели на предметната програма се да се совладаат принципите на правилната исхрана и хранливи материи и значењето на нутрицијата кај различни популациони групи

Семестар 3

Физикална терапија (4 ЕКТС)

Преку изучување на оваа дисциплина студентите се здобиваат со основните принципи на дејството на физиотерапевтските процедури во лекување на одредени заболувања на локомоторниот систем, кои се и областа на клиничката медицина, со современиот пристап и тимската работа на сестрата во процесот на рехабилитација.

Неврологија со нега (5 ЕКТС)

Целта на изучувањето на оваа наставна дисциплина е да се едуцираат студентите за содржини од посебни поглавја на неврологијата, како и примена на процесот на третман од физикален аспект на невролошките дијагнози. Студентите ќе се оспособат за да можат да се вклучат во процесот на третман на овие дијагнози.

Интерна медицина со ревматологија (5 ЕКТС)

Стекнување на знаења од областа на интернистичките заболувања, патогенеза, клиничка слика и дијагностика, со посебен осврт на ревматолошките заболувања (воспалителни и дегенеративни), како и основните принципи за улогата на физиотерапевтот при тертман и рехабилитација на ови заболувања.

Медицинска масажа (4 ЕКТС)

Цели на предметната програма се стекнување на теоретска и практична обука на студентите за примена и изведување на медицинската масажа како терапевтска метода во процесот на лекување.

Основи на кинезитерапија (5 ЕКТС)

Предметната програма ги запознава студентите со улогата на локомоторниот систем и нервниот систем во спорведување на движењето како терапија, да може да се препознаат патолошките промени на движењето, да се направи преглед и анализа на промената. Ги изучува методите на преглед на локомоторниот систем значајни за физотерапевтската пракса, какоанализа на одењето како и лезии на периферен и централен нервен дел. Мускулните функционални тестови. Ги изучува карактеристиките и содржината на физиотерапевтскиот статус (анамнеза и преглед).

Специјален дел: Изучува посебни методи на лекување со движење, како што се вежбите дишење, екстероцептивната и проприоцептивната стимулација и инхибиција, Цириак и Пир методот. Фелденкрајс и мајтланд методот, ПНФ концептот, Хипотерапијата и Методот на шрот како базичен метод за деформитети на рбет. Краниосакралната терапија и остеопатијата.

Изборни предмети (се избира еден предмет од листата) (3 ЕКТС)

Фармакологија

Цели на предметната програма по фармакологија се студентите да се запознаат со основните принципи на општата и специјалната фармакологија, фармакокинетските и фармакодинамските особености на лековите, интеракциите, саканите и несаканите ефекти на различни групи на лекови, најчесто користените претставници, основните препарати од различни фармаколошки групи, дози и начини на давање, индикациите и контраиндикациите и можноста за промена на клиничко-лабораториските показатели предизвикани од лековите.

Патологија

Цели на студиската програма се совладување на основните патолошки процеси во организмот и нивната клиничка импликација

Семестар 4

Специјална кинезитерапија 1 (6 ЕКТС)

Студентите со овој наставен предмет се способни самостојно да направат физиотерапевтски преглед, за одредени заболувања од хирургијата, и ортопедијата каде што е потребна рехабилитација. Студентите поставуваат физиотерапевтска дијагноза и прават план за рехабилитација

Медицинска етика (4 ЕКТС)

Целта на изучување на оваа програма е студентите да се стекнат со сознанија за основните поими на етиката како наука, за моралот, а со тоа а се запознаат подетално со професионалната етика и медицинска деонтологија. Исто така како дел од програмата е предвидено запознавање со основните поими на правото и историски развој на сестринството. Предметот етички и правни основи ги опфаќа трите фундаментални аспекти на медицинското секојдневие, со посебен акцент на етичките и правните аспекти на медицинските проблеми со кои се соочуваат здравствените работници низ медицинското секојдневие.

Медицинска рехабилитација (4 ЕКТС)

Да се запознаат студентите со основните принципи, методи, рехабилитациони постапки и вештини кои медицинската сестра во рамките на тимот за рехабилитација мора да ги совлада и примени кај болни со конгенитални аномалии, повреди и заболувања.

Протетика и ортотика (5 ЕКТС)

Цели на предметната програма се преку теоретската и практична настава студентите физиотерапевти се оспособуваат за работа со пациентите кои имаат потреба од ортопедските помагала, протези и други медицински помагала.

Работна и окупациона терапија (5 ЕКТС)

Цели на предметната програма се запознавање на студентите со основните принципи, техники и активности на работната терапија кои треба да ги совладаат и применат кај болни според нивната проценка на преостанатите работни способности.

Изборни предмети (се избира еден од предметте и од листата) (3 ЕКТС)

Ургентни состојби во медицината

Цели на предметната програма се запознавање на студентите со ургентните состојби во медицината, проценка и препознавање на ургентните состојби како и совладување на основните постапки на ургентно реагирање во услови надвор од здравствена институција, за време на транспорт и во домот на болниот, како и организација на лекување и нега на болниот во домашни услови. Рентгенолошките испитувања како индикација во ургентните

состојби во медицината

Балнеологија

Цели на предметната програма се: преку процесот на настава физиотерапевтите да се стекнат со знаења за природните фактори, минералните води, пелоидите и да се оспособат за нивната примена во балнеолекувањето.

Семестар 5

Ортопедија и травматологија (5 ЕКТС)

Преку изучување на оваа дисциплина студентите се здобиваат со основни, но и со знаења од повисок степен. Понатамошниот интерес, усовршување и стручна надградба на студентите е незамислив без познавање на основите на овој предмет. Наставната програма по предметот Ортопедија со травматологија го обезбедува потребниот квантум на знаење што обезбедува континуитет во процесот на учење и следење на понатамошниот тек на студии.

Специјална кинезитерапија 2 (6 ЕКТС)

Цели на предметната програма : Студентите со овој наставен предмет се способни самостојно да направат физиотерапевтски преглед, за одредени заболувања од неврологијата, интерната медицина, педијатријата, гинекологијата, ревматологијата и оториноларингологијата. Студентите поставуваат физиотерапевтска дијагноза и прават план за рехабилитација

Спортска медицина (5 ЕКТС)

Преку изучување на оваа дисциплина студентите се здобиваат со основни, но и со знаења од повисок степен. Понатамошниот интерес, усовршување и стручна надградба на студентите е незамислив без познавање на основите на овој предмет. Наставната програма по предметот Спортска медицина го обезбедува потребниот квантум на знаење што обезбедува континуитет во процесот на учење и следење на понатамошниот тек на студии, што претставува и основна цел.

Геријатрија (4 ЕКТС)

Целта на оваа студиска програма е: Преку процесот на теоретската и практичната настава студентот да стекне знаења и усвои вештини кои се потребни за работа со популацијата на стари лица, како и да се оспособи за идентификација и третман на здравствените проблеми кај старите лица.

Изборни предмети (се избираат два од листата) (3 ЕКТС)

Основи на радиологија

Запознавање на студентите со основите на радиолошките методи, видовите јонизирачките зрачења кои се користат во медицината, нивните карактеристики, примена и основните постулати на примена на јонизирачките зрачења во различните области во медицината.

Социјална медицина

Стекнување на основни знаења на социјалната медицина, како и знаења и вештини на посматрање и пратење на поединецот во социјалната средина, социјално медицинските болести, здравствена и социјалната заштита на групите од населението и законските прописи од областа на здравствената заштита.

Педијатрија

Преку континуирана теоретска и практична настава да се запознаат студентите со етиологијата, клиничката слика, диференцијалната дијагноза, прогнозата, терапијата и негата на заболувањата во детската возраст кои се значајни од физиотерапевтски аспект.

Семестар 6 Изборни предмети (се избираат три од листатана изборни предмети на едницијата и 4 од листата на Универзитетот) (3 ЕКТС)

Онкологија со палијативна грижа

Цели на предметната програма (компетенции): Стекнување на неопходни знаења од областа на здравствената нега на онколошки болни и специфичностите на палијативната грижа.

Психијатрија

Целта на оваа наставна дисциплина е запознавање на студентите со разликите меѓу менталното здравје и менталната болест, основите на етиологијата, проценката и дијагностиката на менталните растројства, спецификите на третманот на менталните растројства, како и основните карактеристики на поединечните ентитети во психијатрија-шизофренија, органските растројства, биполарните растројства, болестите на зависност и анксиозните растројства. Во оваа предметна програма се вметнати содржини кои се однесуваат на поврзаноста меѓу физиотерапијата, психијатријата и улогата на физиотерапијата во третманот на менталните растројства.

Здравствено воспитание

Целта на изучување на здравственото воспитание е едукација на студентите за целите, задачите и содржините на здравственото воспитание кај населението, нивните ставови за зачувување на сопственото здравје, здравствено воспитание во здравствената заштита кај

одделни групи од населението, запознавање со здравствено воспитните методи и средства, како и подрачјата на дејствување и планирање на здравственото воспитание.

Дерматовенерологија

Целта на овој предмет е запознавање на студентите со болестите на кожата и поткожното ткиво, рано откривање, мерки за превенција и можности за лекување, знаења потребни за физиотерапевтите да можат да применат современи физиотерапевтски методи кај дерматовенеролошките болни.

Третман на болка

Целта на изучување на овој предмет за студентите е да се запознае со болката како симптом, физиологијата на презентација на болката, видовите болка и менаџирањето на пациентите со болка, мерливост на болката, и специфични болн состојби кои се од интерес за третман во физикалната медицина.

Културолошки компетенции на здравствени професионалци

Целта на изучување на овој предмет е низ клинички импликации, да се применат комплексни начини на решавање на навидум клинички релевантни "културни" карактеристики и ставови што ја одразуваат структурната нееднаквост, медицинската политика, правните закони, невидливата дискриминација, и социо-економските диспаритети, како и влијанието на структурните фактори, кои треба да се откријат, претстават и дискутираат пред пациентите.

Други цели:

- Студентите да се едуцираат во стекнување педагошки знаења, вештини и методи на учење во наративната медицина наративната етика и техника и истите да ги применат во клиничката пракса;
- Проучување на дискриминацијата како појава, особено кај вулнерабилните групи;
- Стекнување на знаење и вештини за работа на полето на недискриминацијата во здравствениот систем, со потенцирање на правата за здравје и недискриминација во Европски и национален контекст.

Принципи на предавање и администрација

Цели на предметната програма (компетенции): целта на предметот е добивање на педагошки знаења и професионални вештини за орагнизирање и спроведување на воспитни дејности во согласност со возраста, културните и етничките разлики на пациентите и нивните семејства

Менаџмент во здравство

Целта на овој предмет е да се запознаат студентите со суштината и значењето на менаџментот во здравството, преку совладување на содржините на овој предмет, идните главни сестри ќе се воведат во знаењата и вештините поробни за обавување на нивната одговорна работа.

Алтернативна медицина

Целта на изучување на овој предмет за студентите е да направат разлика помеѓу признатите методи на лекување во алтернативната медицина, теоретско познавање на нивната апликација, механизмот на дејство и апликацијата на алтернативните методи како дел од современиот начин на лекување во светот и кај нас. Студентите се запознаваат и со едукацијата за апликација за алтернативни методи на лекување во светот како и за дозволата со работа со вакви методи на лекување.

Хигиена

Да се совладаат принципите на здравствените ефекти од изложеност на штетни нокси, водоснабдување, принципи на ДДД заштита и основи на исхраната.

Медицина на трудот

Целта на изучување на оваа наставна дисциплина е запознавање на студентите со здравствената заштита на популационата група активно население, со превентивните мерки и организацијата на здравствената служба, како и задачите на медицинската сестра во оваа организациона единица.